

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (หลักเกณฑ์และวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีของรัฐสภา ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ที่ประชุมให้การรับรอง

จากนั้น สมาชิกฯ ได้เสนอให้เลื่อนระเบียบวาระการประชุม ตามข้อบังคับการประชุม รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๒ (๒) โดยนำเรื่องด่วนที่ ๓ ร่างความตกลงและร่างหนังสือเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา รวม ๓ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณาก่อน ดังนี้

(๑) ร่างความตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศไทย ตามมาตรา ๒๘ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (แกตต้า) ๑๙๙๔ ที่เกี่ยวข้องกับกรแก้ไขข้อผูกพันสำหรับสินค้าที่มีโควตาภาษีในตารางข้อผูกพันของสหภาพยุโรป อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร

(๒) ร่างหนังสือจากรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรถึงรัฐบาลแห่งประเทศไทย

(๓) ร่างหนังสือจากรัฐบาลแห่งประเทศไทยถึงรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ที่ประชุมเห็นชอบ

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

นำเสนอร่างความตกลงและร่างหนังสือว่า สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ สหราชอาณาจักร ได้จัดทำประชามติเกี่ยวกับการถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (Brexit) โดยผลการทำประชามติดังกล่าว มีข้อสรุปให้สหราชอาณาจักร "ออก" จากสมาชิกภาพสหภาพยุโรป ผลของการจัดทำ

ประชามติทำให้สหภาพยุโรปจะต้องปรับแก้ไขตารางข้อผูกพันปริมาณโควตาภาษีโดยการแบ่งสัดส่วนโควตาภาษีระหว่างสหภาพยุโรปกับสหราชอาณาจักร ในขณะเดียวกัน สหราชอาณาจักรต้องจัดทำตารางข้อผูกพันทางภาษีภายใต้ข้อตกลงการค้าโลก (WTO) ใหม่ จากเดิมที่ได้ผูกพันไว้ภายใต้ตารางข้อผูกพันของสหภาพยุโรป ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (EU28) โดยเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ สหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรป ได้ขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงตารางข้อผูกพันทางภาษีภายใต้ข้อตกลงการค้าโลก ซึ่งเป็นการสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงตารางข้อผูกพันทางภาษีภายในระยะเวลา ๓ ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งไทยโดยคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (คพท.) ได้ยื่นหนังสือรักษาสีทธิในการเจรจากับสหภาพยุโรปเมื่อปี ๒๕๖๑ และกับสหราชอาณาจักรเมื่อปี ๒๕๖๒ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตารางข้อผูกพันภาษีของสหภาพยุโรป และการจัดทำตารางข้อผูกพันภาษีใหม่ของสหราชอาณาจักร จะส่งผลกระทบต่อการค้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรของไทย โดยสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรได้แจ้งยืนยันสิทธิในการเจรจาของไทยแล้วเมื่อปี ๒๕๖๒ การขอแก้ไขข้อผูกพันในตารางข้อผูกพันของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจะส่งผลกระทบต่อการจัดสรรปริมาณสินค้าที่มีโควตาภาษีของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรที่ไทยเป็นผู้ส่งออกสำคัญ อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์แปรรูป และสินค้าประมงแปรรูป ซึ่งในการเจรจากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ไทยได้ยืนยันหลักการสำคัญคือสิทธิประโยชน์โดยรวมที่ไทยจะได้รับหลังจากสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปต้องไม่น้อยไปกว่าที่ไทยเคยได้รับโดยรวมเมื่อครั้งสหราชอาณาจักรเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ดังนั้น ปริมาณโควตาสินค้าที่มีโควตาภาษีเดิมของไทยที่ได้รับจากสหภาพยุโรป ๒๘ ประเทศ จะต้องเท่ากับปริมาณโควตาของไทยที่ได้รับจากสหภาพยุโรป ๒๗ ประเทศ รวมกับปริมาณโควตาที่ไทยได้รับจากสหราชอาณาจักร (สหภาพยุโรป (EU28) = สหภาพยุโรป (EU27) + สหราชอาณาจักร) ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอร่างกรอบเจรจากรณีการจัดทำตารางข้อผูกพันภายใต้ข้อตกลงการค้าโลกของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเจรจากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร โดยร่างกรอบการเจรจาตั้งกล่าวมีสาระสำคัญคือกำหนดเป้าหมายให้เจรจาเพื่อรักษาสีทธิประโยชน์โดยรวมที่ไทยจะได้รับหลังจากสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปต้องไม่น้อยไปกว่าที่ไทยเคยได้รับโดยรวมเมื่อครั้งสหราชอาณาจักรเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป และกรอบการเจรจาได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ในการนี้กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้เจรจาเกี่ยวกับการจัดสรรปริมาณโควตาสำหรับสินค้าที่มีโควตาภาษีกับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา รวมทั้งหมด ๙ ครั้ง นอกจากนี้ ได้หารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยจัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินการของฝ่ายไทยในกรณีการจัดทำตารางข้อผูกพันภายใต้ข้อตกลงการค้าโลกของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกจากสมาชิกสหภาพยุโรป (Brexit) ร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกสินค้าดังกล่าว รวมทั้งหมด ๑๔ ครั้ง นอกจากนี้ ได้จัดสัมมนา เรื่อง "เข้าใจ Brexit พลิกสัมพันธ์การค้ากับยุโรป" เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓ และเรื่อง "Brexit the series : โอกาสดี ๆ ที่ผู้ส่งออกสินค้าไทยต้องรู้" เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ กรุงเทพมหานคร

โดยประเทศไทยได้ผลประโยชน์จากการแก้ไขและจัดทำตารางข้อผูกพันทางภาษีภายใต้ข้อตกลงการค้าโลกของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรตามลำดับ ดังนี้

๑. เนื่องจากปริมาณการจัดสรรโควตาใหม่จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ การสรุปผลการเจรจากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจะทำให้ไทยทราบปริมาณโควตาที่แน่นอนที่สหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจัดสรรให้แก่ไทย ซึ่งสร้างความมั่นใจแก่ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกให้สามารถปรับตัวและวางแผนทางธุรกิจที่จะส่งออกสินค้าไปยังสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไทย

๒. ปริมาณโควตาของสินค้าสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจัดสรรให้แก่ไทยเป็นไปตามที่ผู้ประกอบการต้องการ และสอดคล้องกับการส่งออกของไทยไปสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร และไทยสามารถรักษาสิทธิประโยชน์โดยรวมที่ไทยจะได้รับหลังจากสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรป ต้องไม่น้อยกว่าที่ไทยเคยได้รับโดยรวมเมื่อครั้งสหราชอาณาจักรเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การลงนามข้อตกลงดังกล่าวยังไม่มีเรื่องของผลไม้และผลไม้แปรรูป แสดงว่าหากเกษตรกรส่งออกสินค้าเหล่านี้ไปยังสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจะไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษี โดยขอให้กระทรวงพาณิชย์ และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สื่อสารมายังรัฐสภาเสียก่อนจะมีการส่งร่างต่าง ๆ มาให้รัฐสภาพิจารณา และให้ความเห็นชอบ เนื่องจากสมาชิกฯ มีเวลาในการศึกษาเรื่องสำคัญเหล่านี้ไม่มากนัก และขอให้กระทรวงพาณิชย์หามาตรการหรือแนวทางการดำเนินการเพื่อเพิ่มปริมาณโควตาสิทธิพิเศษทางด้านภาษีในอนาคต รวมทั้งมีการเจรจากับประเทศคู่ค้าในการทำ FTA เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ร่างข้อตกลงดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันและมีการเสียภาษีน้อยลง เนื่องจากสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรมีการปรับโครงสร้างภาษีภายใน อย่างไรก็ตาม ขอให้กระทรวงพาณิชย์เปรียบเทียบการเจรจาข้อตกลงกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือเสียเปรียบอย่างไร เพื่อนำไปสู่การปรับมาตรการและแนวทางการดำเนินการต่อไปในอนาคต

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ชี้แจงว่า ร่างความตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศไทยดังกล่าว ได้มีการดำเนินการเร่งรัดมาโดยลำดับ โดยล่าสุด นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ได้เป็นประธานในการประชุมสุดยอดความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) หรือ อาร์เซ็ป กับ ๑๕ ประเทศ ซึ่งยังไม่สามารถหาข้อสรุปในบางเรื่องได้ในเวลาอันรวดเร็วแม้ว่าประเทศไทยจะมีความคืบหน้าในข้อเท็จจริงก็ตาม เนื่องจากก่อนที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพการประชุมนั้นได้มีเรื่องที่ต้องเจรจาทันที ๒๐ เรื่อง จากที่ดำเนินการมา ๘ ปี ได้ ข้อยุติ ๗ เรื่อง และปีที่แล้วได้ข้อยุติอีก ๑๓ เรื่อง ซึ่งได้มีการลงนามเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ส่วนการลงนามข้อตกลงดังกล่าวที่ยังไม่มีเรื่องของผลไม้ สหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ได้แยกเรื่องของผลไม้ออกเป็น ๒ ส่วน คือ ผลไม้เมืองหนาวกับผลไม้เมืองร้อน โดยผลไม้เมืองหนาว มีโควตา อาทิ องุ่น เลมอน แอปเปิ้ล และเชอร์รี่ แต่ผลไม้เมืองร้อนนั้นไม่มีโควตาเนื่องจากการนำเข้าไม่ได้มีผลกระทบต่อเกษตรกรในกลุ่มสหภาพยุโรป ซึ่งประเทศไทยมีการส่งออกผลไม้เมืองร้อนไปเพราะฉะนั้นถือว่าไม่มีโควตาและส่งออกได้ไม่จำกัด จึงไม่มีปรากฏอยู่ในรายละเอียดของการเจรจา นอกจากนี้ รัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ มีนโยบายชัดเจนในการเพิ่มการทำ FTA กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะกับสหภาพยุโรป อังกฤษ ยูเรเชีย สำหรับความคืบหน้าของผลการศึกษาระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปนั้นได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วและได้จัดทำรายงานเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งขั้นตอนต่อไปคือการเตรียมเสนอกรอบการเจรจาเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี ส่วนการทำ FTA กับประเทศอื่น ๆ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษผลกระทบ หากได้ข้อสรุปอย่างไรจะได้ดำเนินการตามนโยบายต่อไป

นางสาวเก็จพิรุณ เกาะสุวรรณ รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า ประเทศอื่น ๆ จะมีสิทธิในการเจรจากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรตามสิทธิที่องค์การการค้าโลกกำหนดเท่านั้นคือเฉพาะประเทศที่เป็นผู้ส่งออกและมีส่วนแบ่งตลาดรายใหญ่เกินร้อยละ ๑๐ กับสหภาพยุโรป หรือเกินร้อยละ ๑๐ กับสหราชอาณาจักรในแต่ละรายการสินค้านั้น ๆ เท่านั้น หากเป็นรายการสินค้าที่เป็นโควตาเฉพาะรายสำหรับประเทศนั้น ๆ ประเทศดังกล่าวจะมีสิทธิเจรจาเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโควตาเต็มที แต่หากเป็นสินค้ารายการที่กำหนดเป็นโควตาทั่วไป การเจรจาจะต้องได้รับฉันทามติจากทุกประเทศที่มีสิทธิในการเจรจาในรายการนั้น ๆ ดังนั้น ผลประโยชน์ที่ประเทศอื่น ๆ จะได้รับจะเป็นไปตามสัดส่วนของการเป็นผู้ส่งออกที่มีส่วนแบ่งตลาดรายใหญ่ โดยสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงเฉพาะรายการสินค้าโควตาเฉพาะรายของสินค้าประเภทนั้นแต่จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรายการหรือปริมาณที่จัดสรรในรายการโควตาทั่วไปได้ โดยเฉพาะรายการที่ประเทศไทยได้รวมอยู่ใน ๓๑ รายการ และ ๓๒ รายการตามเอกสาร หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขปริมาณการแบ่งสัดส่วนโควตาในสินค้าดังกล่าวที่เป็นโควตาทั่วไปจะต้องได้รับการยินยอมจากประเทศไทย จึงไม่ต้องกังวลว่าประเทศไทยจะเสียเปรียบเพราะทางกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการอย่างเต็มที่ อีกทั้งการเจรจาในครั้งนี้ได้อิงหลักเกณฑ์ของมาตรา ๒๘ ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ ภายใต้องค์การการค้าโลก ซึ่งกำหนดว่า ประเทศสมาชิกใดต้องการแก้ไขตารางข้อผูกพันของตน รวมทั้งแก้ไขตารางที่กำหนดปริมาณโควตาภาษีหรือโควตานำเข้าสินค้าจะต้องได้รับฉันทามติจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกทั้งหมด และจะต้องเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกที่มีการส่งออกสินค้าในรายการดังกล่าวเกินร้อยละ ๑๐ มีสิทธิในการเจรจาในเรื่องของโควตาสินค้ารายการนั้นด้วย ดังนั้น การเจรจาภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ จึงไม่ใช่การเจรจาที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาเรื่องมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี

จากนั้นที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกับร่างความตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศไทยตามมาตรา ๒๘ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (แกตต์) ๑๙๙๔ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขข้อผูกพันสำหรับสินค้าที่มีโควตาภาษีในตารางข้อผูกพันของสหภาพยุโรป อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจกสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร ด้วยคะแนน ๕๕๕ เสียง มีมติเห็นชอบกับร่างหนังสือจากรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักรถึงรัฐบาลแห่งประเทศไทย ด้วยคะแนน ๕๖๔ เสียง และมีมติเห็นชอบร่างหนังสือจากรัฐบาลแห่งประเทศไทยถึงรัฐบาลแห่งสหราชอาณาจักร (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนน ๕๗๔ เสียง

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง ประธานคณะกรรมการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นำเสนอรายงานว่า ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณา จำนวน ๔๙ คน และกำหนดระยะเวลาแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยคณะกรรมการได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยยึดถือกรอบและแนวทางการพิจารณาตามหลักการและเหตุผลตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้มีมติรับหลักการในวาระที่ ๑ และในการพิจารณาของคณะกรรมการต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งมีอยู่ ๗ มาตรา

คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินที่จะเกิดขึ้นเมื่อได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นแล้ว จึงได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ รวมทั้งได้นำปัญหา ในบางกรณีเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานานและยังไม่สามารถแก้ไขให้ หลุดวงไปได้ อาทิ กรณีปัญหาอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดนครราชสีมา มาศึกษาเพื่อเสนอข้อมูลไปให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป พร้อมกับนำข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ มาเสนอเป็นข้อสังเกตของท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย นอกจากนี้ ในระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการได้มีการเปิดเว็บไซต์เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วย ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ คณะกรรมการไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม และไม่มีคณะกรรมการขอสงวนความเห็น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ประเด็นที่เคยสอบถามในการพิจารณาในวาระที่ ๑ ยังไม่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ คือ เรื่องการโอนหน่วยงาน ราชการไปยังสังกัดหน่วยงานใหม่ที่จะเกิดขึ้น โดยต้องไม่ส่งผลกระทบต่อพนักงานราชการและลูกจ้าง ในหน่วยงานเดิม ซึ่งผู้ชี้แจงได้ชี้แจงว่าการดำเนินการจะไม่มีผลกระทบดังกล่าวเกิดขึ้น แต่ปรากฏว่ามาตรา ๕ และ ๖ ในรายงานฉบับนี้มีข้อความที่แตกต่างกัน โดยในมาตรา ๕ มีผลผูกพันพนักงานราชการและลูกจ้าง ส่วนมาตรา ๖ ไม่มีการกล่าวถึงพนักงานราชการและลูกจ้าง จึงสอบถามว่าเหตุใดทั้ง ๒ มาตราดังกล่าว จึงดำเนินการไม่เหมือนกัน และอาจส่งผลกระทบต่ออัตรากำลังในภายหลังหรือไม่

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เขิตบุญเมือง ประธานคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ประเด็นดังกล่าวไม่มีการแก้ไขในมาตรา แต่มีการตั้งข้อสังเกตในเรื่องการจัดโครงสร้างและอัตรากำลังในภายหลัง อย่างไรก็ตาม ขอรับข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกฯ บรรลุไว้ในรายงาน และขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำ ข้อสังเกตนี้ไปพิจารณาเพิ่มเติมต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว โดยเริ่มตั้งแต่ชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงตามมาตรา ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาตามลำดับรายมาตราแล้ว ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกฯ พิจารณา ทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อที่ ๘๗ โดยสมาชิกฯ ขอแก้ไข เพิ่มเติมถ้อยคำได้แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกัน ซึ่งไม่มี สมาชิกฯ เห็นขัดแย้ง จึงถือว่าที่ประชุมผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๓ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีการอภิปราย ด้วยคะแนน ๕๒๑ เสียง และเห็นชอบ กับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ ด้วยคะแนน ๕๒๑ เสียง

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องด่วน ตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

เรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ตามมาตรา ๑๓๔ ที่จะตราขึ้น เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๗๗ วรรคสองแล้ว คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี แถลงหลักการและเหตุผลว่า คณะรัฐมนตรีได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ต่อรัฐสภา โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่และเสนอมายังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามกระบวนการ โดยมีการรับฟังความคิดเห็น ตามมาตรา ๗๗ ทั้งในชั้น ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนจะส่งกลับไปยังคณะกรรมการ การเลือกตั้งตรวจสอบและมีการรับฟังความคิดเห็นอีกครั้ง รวมเป็น ๓ ขั้นตอน ก่อนนำเสนอมายังรัฐสภา โดยคณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่า เป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ มีการดำเนินการตามหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเดิมมีกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พุทธศักราช ๒๕๕๒ และยังมีผลใช้บังคับจนบัดนี้ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ มาถึงบัดนี้รัฐธรรมนูญและบทบัญญัติได้เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติ ฉบับปี ๒๕๕๒ มาใช้บังคับ ต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องจัดทำกฎหมายขึ้นมาใหม่ซึ่งรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้ถือเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เหมือนฉบับก่อนโดยเป็นเพียงร่างพระราชบัญญัติธรรมดา แต่คณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่า เป็นกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ และได้สอบถามไปยังคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ โดยมีความเห็นว่าเป็น การออกกฎหมายสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ พันธกิจที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๓

สมควรที่จะรับเป็นกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปประเทศได้ จึงนำเสนอไปยังรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต และเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีเนื้อหาที่ไม่เปิดกว้างคือไม่ให้สิทธิเสรีภาพของบุคคลต่อการแสดงความคิดเห็นอย่างรอบด้าน ทั้งประเด็นการรับหรือไม่รับเรื่องที่ทำให้ชื่อเสียงประมาติ และต้องการให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ผิดกฎหมาย รวมทั้งได้กล่าวถึง มาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้การเผยแพร่เนื้อหา ร่างรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิเฉพาะคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เผยแพร่เท่านั้น และได้มีข้อสังเกตว่าการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีปัญหาเพราะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนแต่ไม่มีความเห็นของประชาชนตอบกลับมาเลย อีกทั้งได้แสดงความห่วงใยต่อการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เนื่องจากคณะรัฐมนตรีจัดไว้ในกฎหมายปฏิรูปประเทศและมีการตั้งข้อสังเกตว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตีกรอบว่าเป็นการทำประชามติเพื่อหาข้อยุติเพียงอย่างเดียว โดยหากมีผู้มิใช้สิทธิไม่ถึงกึ่งหนึ่งจะเป็นการทำประชามติที่เสียเปล่าและเป็นการสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ จึงควรมีการปรับปรุงในประเด็นนี้ และห่วงใยต่อการรณรงค์แสดงความคิดเห็นจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญในการทำประชามติที่อาจไม่เป็นกลางหรือเปิดพื้นที่ให้เฉพาะฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อีกทั้งเกรงว่าอาจไม่มีการเผยแพร่เนื้อหาของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่จำกัดในวงแคบเนื่องจากให้อำนาจเพียงฝ่ายบริหารเป็นผู้ริเริ่มเท่านั้น ดังนั้น ควรสนับสนุนให้ฝ่ายประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มหรือเพิ่มอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีอำนาจในการริเริ่มทำประชามติในประเด็นสำคัญต่อประเทศตามสมควร ทั้งยังเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ส่งเสริมประชาธิปไตย และบทบัญญัติทั้ง ๖๖ มาตรา ที่ปรากฏในหลักการไม่ครอบคลุมการใช้เพราะการทำประชามตินั้น รัฐต้องทำให้เกิดความโปร่งใส ทัวถึง ครอบคลุมทุกมิติ ชัดเจน ไม่คลุมเครือ ต้องเป็นกฎหมายที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนความเห็นได้อย่างอิสระ เพื่อนำไปสู่การทำประชามติอย่างแท้จริง ตลอดจนไม่มั่นใจว่าการทำประชามติจะไม่ซ้ำรอยเกิดความวุ่นวายเหมือนที่ผ่านมา และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมุ่งเน้นที่จะควบคุมและลงโทษประชาชนในความผิดต่าง ๆ แต่ไม่มีบทลงโทษคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่เลย

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่รองรับการออกเสียงประชามติผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากมาตรา ๑๒ บัญญัติไว้ว่า การออกเสียงประชามติให้ใช้วิธีลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ แต่ไม่ใช่ว่าการออกเสียงประชามติโดยวิธีการลับจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเสมอไป โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระหรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระ การออกเสียงประชามติในกรณีนี้มีผลผูกพันทางกฎหมาย ควรให้หลักการรักษาความลับเพื่อให้ประชาชนออกเสียงโดยปราศจากการถูกอำนาจครอบงำและการข่มขู่คุกคาม อย่างไรก็ตาม มาตรา ๑๖๖ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดตามที่กฎหมายบัญญัติ การออกเสียงประชามติในลักษณะนี้ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ฝ่ายบริหารจะทำหรือไม่ทำตามประชามติก็ได้ หลักการดังกล่าวจึงควรยึดในเรื่องประสิทธิภาพมากกว่าการรักษาความลับเป็นสำคัญ โดยควรทำให้การออกเสียงประชามติสามารถทำได้เร็ว ง่าย ครอบคลุม ทัวถึง และถูกที่สุด

การออกเสียงประชามติผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงมีความสะดวกมากกว่าการเข้าคูหาแบบเดิม โดยสามารถประหยัดงบประมาณได้มากถึง ๔,๐๐๐ ล้านบาท และยังทำให้ประชาชนที่อยู่ต่างถิ่นหรือต่างประเทศ ไม่เสียสิทธิในการออกเสียงประชามติ ทั้งยังสามารถพัฒนาได้ในอนาคต

นายวิชาญ เครื่องงาม รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งแจ้งโดยกล่าวขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้แสดงความห่วงใย และมีข้อสังเกตที่หลากหลายอันเป็นประโยชน์ ซึ่งการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้เสนอมาตั้งแต่ก่อนมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่เนื่องจากขณะนั้นเป็นปลายสมัยของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกำลังจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลในขณะนั้นเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะจัดให้มีการออกเสียงประชามติในเวลาอันใกล้ ดังนั้น จึงไม่นำร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรอเวลาจนกระทั่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียก่อนเนื่องจากจะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้ามาใหม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วจึงได้ส่งร่างนั้นกลับคืนไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้พิจารณาปรับปรุงและส่งกลับมาใหม่ โดยในขณะนั้นได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำร่างกฎหมายและการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ของการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงใช้โอกาสนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำร่างกฎหมายและการรับฟังความคิดเห็น และส่งกลับมายังรัฐบาลเมื่อกลางปีที่ผ่านมา ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ และให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบ และให้เสนอมายังรัฐสภาได้ จึงเห็นว่า รัฐบาลมิได้มีความรีบร้อนหรือเร่งด่วนในการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็นหรือออกเสียงประชามตินั้นจำเป็นต้องมีกฎหมายมารองรับ รัฐบาลจึงได้เร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบการเร่งด่วนจนกระทั่งแล้วเสร็จ สำหรับเนื้อหาสาระที่สมาชิกฯ ยังเห็นว่าไม่เหมาะสมนั้นเป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาที่จะได้แก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ขึ้นในชั้นกรรมาธิการต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ด้วยคะแนน ๕๖๑ เสียง และตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๔๙ คน ระยะเวลาในการแปรญัตติ ๑๕ วัน โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการวิสามัญครั้งแรกในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๑๗ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒. ยุติคดีว่าน เรื่อง ขอเสนอญัตติตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อที่ ๓๑ ให้รัฐสภามีมติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ (๒) (นายไพบูลย์ นิติตะวัน และนายสมชาย แสวงการ เป็นผู้เสนอ)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกรัฐสภาผู้เสนอญัตติว่าน ได้ขอเลื่อนการพิจารณาวาระดังกล่าวออกไปในการประชุมครั้งถัดไป ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๓ (๔) ซึ่งที่ประชุมไม่ขัดข้อง

(๔) เรื่องที่ค้างพิจารณา	ไม่มี
(๕) เรื่องที่เสนอใหม่	ไม่มี
(๖) เรื่องอื่น ๆ	ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๗.๕๐ นาฬิกา

*****